ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 4 Σεπτεμβρίου 1922 Βαβύλα, Μωϋσέως προφ. Σελήνη 26 ήμερῶν

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΑΡΧΩΝ — ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 30

ΜΥΤΙΛΗΝΗ, Ἔτος ΕΓ'. Ἀριθ. 1983 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΣ | Γραφεῖα Δεινοφόρος Γεωργίου τοῦ Α'

ΕΞ ΤΟΝ ΒΩΜΟΝ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ κ. Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Λέγουν, ὅτι ἐπαναζῶμεν τὰς ἡμέρας τοῦ 97. Πλάνη! Ἐπειδὴ τότε ἔγινε μόνον ἡ ἀποκάλυψις μιᾶς ἀθλίας πραγματικότητος. Ἐνῷ σήμερον ὑφιστάμεθα καὶ θρηνοῦμεν τὴν κατάρρευσιν ἑνὸς μεγαλείου!...

***

Καὶ ὅμως! Ὑπάρχει τόση ἀναλογία μεταξὺ τῶν ἔργατῶν καὶ τοῦ ἔργου! Μεταξὺ τῆς ποιότητος τοῦ πελαιοῦ πολιτικοῦ κόσμου, τῆς διανοητικότητος, τῆς ψυχοσυνθέσεως—καὶ τοῦ ἔργου του!—Ὑπάρχει τόση Δικαιοσύνη. **Καὶ τόση Νέμεσις!**

— *Ὅταν ἡ Ἐξουσία — τὰ λάφυρα καὶ ἡ σκύλευσις — ἀναγορεύωνται ὡς ὑπέρτατος νόμος. Ὅταν οἱ Ἄρχηγοὶ, ὡς Ἀντίδρασις, συκοφαντοῦν καὶ ὑπονομεύουν τὴν μαχομένην καὶ νικηφόρον Ἑλλάδα. Καὶ ὅταν κατόπιν, ὡς Κυβερνῆται, ἐμβαλιάζουν μεθοδικῶς τὸν ἐθνικὸν ὀργανισμὸν μὲ τὸ ὀθλητήριον τοῦ ψεύδους, καὶ τῆς ἀπάτης. Καὶ ὅταν ἀκόμη, ἀπομονούμενοι καὶ χλευαζόμενοι καὶ μισούμενοι διεθνῶς, ἐπιστρατεύουν μολαταῦτα τοὺς πρωτοτύπους συμμάχους των — τὴν Δατέρειαν καὶ τὸν Ἀγαθάγγελον— διὰ νὰ καταλάβουν τὴν Κωνσταντινούπολιν...*

Καὶ ὅταν οἱ ὑπαῖοι—ἀνάξια τέκνα μιᾶς μεγάλης Φυλῆς — προδίδουν τὸ πνεῦμά των, οἱονεὶ ἀρνοῦνται ἢ ἀντιληφθοῦν μίαν φωτοβόλον ἀλήθειαν. Προδίδουν τὴν ψυχήν των, διότι τάσσουν εὐλεῶς ὑπεράνω τῆς Πατρίδος τὰ Πρόσωπα. Καὶ τυφλοῦνται—εἰς τὴν χώραν αὐτὴν τοῦ φωτὸς — ἀπὸ τὴν ἀστραπὴ καὶ ἐφήμερον λάμψιν μιᾶς βασιλικῆς αἰγλης.

— Τότε ἡ συμφορὰ, ἡ μεγάλη ἡ θνητὴ συμφορὰ, ἡ ὁποία μᾶς βαρύνει, ὡς ἐφιάλτης, τὰ στήθη, καὶ ἡ ὁποία μᾶς πληρεῖ τὴν ψυχὴν ἀπὸ ἀγωνίαν καὶ θλιγγοι—ἡ συμφορὰ εἶναι τότε τὸ δίκαιον τίμημα...

Οἱ ΜΟΙΡΑΙ!!

— Καὶ τώρα οἱ θρῆνοι καὶ οἱ λυγμοὶ καὶ οἱ κοπετοὶ πληροῦν τὴν ὥραιαν καὶ ἥμερον ἀτμόσφαιραν τῆς Ἰωνίας. Ἡ ἑστία, ἡ ἐλευθερία, ἡ εὐθυμία ἐνὸς ὁλοκλήρου Ἑλληνισμοῦ γίνονται πλέον παραναύαγμα τοῦ πυρός. Καὶ αἱ φλογες ὑψοῦνται εἰς τὸ στερέωμα διὰ νὰ φωτίσουν ἀπὸ μακράν, μὲ τὰς τελευταίας ἀναλαμπὰς των τὰ πελιδνὰ πρόσωπα ἰῶν ὀτυγερῶν ἐτόχων...

Οἱ ΑΝΑΙΣΧΥΝΤΟΙ...

—Καὶ ἔγεφαν, ἀκόμη προχθὲς, ὅτι ὀὲν ἐνιοοῦν τὰ εἶνε «φιλάσμιδες»! Ὅτι ὀὲν θὰ ἐγκαταλείψουν τὴν "Ἀρχὴν, ὅτι ὀφεὶ ουν νὰ συμπληρώσουν το ἔργον των.

Ἀπεῦθυμοι, ὅπως οἱ φωνεῖς, νὰ παραμείνουν εἰς τον τόπον τοῦ ἐγκλήματος, διὰ νὰ ἀπολαύσουν, μὲ σαδισμόν, τοὺς τελευταίους σπασμοὺς τοῦ θύματος. Ἤθελαν—ἔγραφαν—νὰ παραμείνουν, καὶ «ἂς ὑλακιοῦν οἱ κύνες»—ὀηλαδὴ ἡ Φυλὴ, ἡ ὁποία φωνεῖται καὶ ὀόυρεται!..

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΑΙ

— Καὶ πορέμεται, ἔως χθὲς. ἡ νωμένοι, οἱ «συντελεσταὶ» τῆς ἐθνικῆς συμφορᾶς: ἡ «σχολαστικὴ πῶρωσις καὶ ἐμπαθεῖα τοῦ ἑνὸς, μὲ τὴν ἀκρίτσιαν καὶ τὸν κυνισμὸν τοῦ ἄλλου... Μέχρις ὀτου—φαίνεται—τὰ ἄψυχα πλέον, τὰ πράγματα, τὰ ἀποκαμοντα ἀπὸ τὴν ἀνανδρίαν τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἀπέδειξαν ὅτι γνωρίζουν μόνον νὰ θρηνοῦσιν, νὰ οἰκτίρουν καὶ νὰ ἀνέχωνται—ἐξηγήθησαν καὶ τοὺς ἀπέπεμψαν...

ΑΛΛΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΝ ΕΠΤΗΘΗ

Ἡ ἡτια εἶναι τοῦ Στοατηγείου. Εἶναι τῆς Κυβερνήσεως. Εἶναι τοῦ Καθεστῶτος.

"Οταν ὁ Ἀρχιστράτηγος ἦτο ἀνισόρροπος.

"Οταν οἱ Ἐπιτελάρχαι ἐγνώριζαν νὰ συνομοτοῦν κατὰ τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ δὲν ἠτοιμάσθησαν μὲ τὸν ἐχθρόν...

"Οταν τὸ Στρατηγεῖον ἐσωρεύετο ἀπολύτως πληροφοριῶν διὰ τὰς δυνάμεις καὶ τὰς κινήσεις καὶ τὰς προθέσεις τοῦ ἐχθροῦ.

"Οταν διέλυσε τὰ «συγκροτήματα» καὶ ἀποσυνέθετε τοιουτοτρόπως τὴν διοικητικὴν ἑνότητα τοῦ μετώπου.

"Οταν συνεκέντρωνεν ὁλόκληρον τὸ πολεμικὸν ὑλικὸν μας ἐνώπιον τοῦ ἐχθροῦ, ὥστε τὸ πρῶτον πλῆγμα νὰ εἶναι θανάσιμον...

"Οταν διεσκόρπιζε τὰς ἐφεδρικὰς μας δυνάμεις, καὶ τοιουτοτρόπως ἀπελέπτυνε τὸ εὐρύτατον μέτωπον, τοῦ ὁποίου μόνην ἀσφάλειαν ἀπετέλουν αἱ εὐκίνητοι ἐφεδρεῖαι.

Καὶ πρὸ παντὸς, ὅταν ὑπονόμευον πολυτρόπως τὸ ἠθικὸν τοῦ στρατοῦ:

Διότι τοῦ ἐνέπνεαν ὑποπτεύον πρὸς τὴν ὑπόθεσιν, ἀποδεχόμενοι κατὰ Μάρτιον τὴν ἐκκένωσιν τῆς Μ. Ἀσίας, καὶ ὁμολογοῦντες, κατὰ Ἰούλιον, ὅτι ἡ «Ἀνατολὴ διαπαλαίει εἰς κατάστασιν ἀδιεξόδου». Διότι τοῦ ἐνέπνεαν ὑποπτεύον πρὸς πολλοὺς ἀρχηγοὺς, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἐκλεκτοὶ τοῦ κόμματος, ἀλλ' ἀπόβλητοι τοῦ στρατοῦ. Καὶ διότι ἀκόμη, ἐπὶ μῆνας τὸν διέτρεφον ἀνεπιτρόπως—διὰ τὰ σιτίζωνται ἀφθόνως εἰ γεναῖοι τοῦ ἐσωτερικοῦ μετώπου:

Ἡ ἡτια, τότε, ὀὲν εἶνε τοῦ στρατοῦ. — Ἡ συγκίνησις, ἡ συμπάθεια, ἡ συντροφιὰ μας— καὶ ἀκόμη ὁ θαυμασμὸς— τοῦ ἀνήκει ὁλόκληρος.— Ἡ ἡτια εἶνοι τοῦ καθεστῶτος...

***

Μόνον αἱ ἐκλογαὶ ἠμποροῦν νὰ περισώσουν ἀκόμη, ὅτι εἶνε ὀυνατὸν νὰ σωθῇ. Μόνον, ὅταν ἡ 1η Νοεμβρίου, ἡ ἀποφρὰς ἐπανεορτασθῇ,. Τότε θὰ ἐκλεγοῦν οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Λαοῦ— τοῦ ἐνὸς καὶ θύματος— διὰ νὰ κυβερνήσουν. Τότε θὰ κριθοῦν καὶ θὰ καταλογισθοῦν αἱ εὐθύναι. Τότε θὰ λογοδοτήσῃ καὶ θὰ καταδικασθῇ ὁ ἔνοχος παλαιὸς πολιτικὸς κόσμος.

—Καὶ ὀὲν θὰ ὑπάρξῃ ποινὴ, ἡ ὁποία νὰ εἶναι ὀικαία...,

Τότε, ἀκόμη, θὰ κριθῇ καὶ ὁ βασιλικὸς θεσμός. Διδασκόμενος ἀπὸ τὴν τραγικὴν συμφορὰν ὁ ἑλληνικὸς λαὸς, θὰ κρίνῃ τότε ἂν πρέπει τὰ διατήρησῃ τὸν θεσμὸν αὐτὸν ἢ ἂν ὀφείλει χάριν τῆς σωτηρίας του, χάριν τοῦ ὁμαλοῦ πολιτικοῦ βίου τῆς χώρας, χάριν τῆς περιουλλοῆς καὶ τῆς ἀναγεννήσεως, νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ γηγενὲς πολίτευμα τῆς Δημοκρατίας, νὰ ἐμπιστευθῇ καὶ πάλιν τὴν Ἑλλάδα του εἰς τοὺς Ἕλληνας...

***

Ἀλλὰ τὰ πράγματα σήμερον δυστυχῶς, ἐπείγουν.—Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἀναμένωμεν ἐκλογὰς —αἱ ὁποῖαι παντὸς πρέπει νὰ ἐνεργηθοῦν τὸ ταχύτερον, μόλις καταστοῦν ὀυναται.—Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπείγουν προεκλογικαὶ λύσεις. Καὶ εἰς αὐτὰς ὀφείλει νὰ προβῇ ἄμεσως ἡ νέα Κυβέρνησις—μόνον ὀὲ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν αὐτὴν ἐπιτρέπεται νὰ ἀναλάβῃ τὴν Ἀρχήν.

Ὀφείλει, πρῶτον, νὰ προβῇ εἰς ραγδαίαν στρατιωτικὴν ἀναδιοργάνωσιν καὶ νὰ τοποθετήσῃ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρατεύματος τοὺς ἀνταξίους του ἀρχηγούς. Ἐπειδὴ τὸ μέτωπον τῆς Θράκης, τοὐλάχιστον, πρέπει νὰ καταστῇ ἀπόρθητον.

Ὀφείλει, ν' ἀποκαταστήσῃ ἐσωτερικῶς ἀσφάλειαν καὶ ὀικαιοσύνην καὶ ἐλευθερίαν καὶ τάξιν. Ἐπειδὴ μόνον τοιουτοτρόπως θὰ καταστῇ ὀυνατὴ ἡ βαθμιαία καὶ ὁμαλὴ ἐξάτμισις τῆς πανδήμου ἀγανακτήσεως.

Ὀφείλει, νὰ ἐπιλύσῃ, τοὐλάχιστον προσωρινῶς, τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα καὶ νὰ μεριμνήσῃ μεθοδικῶς καὶ ταχέως πρὸς οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἀπολυομένων ἐφέδρων, καθὼς καὶ πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν προσφύγων Μικρασιατῶν—πρὸς ἐποικισμὸν τῆς Θράκης καὶ Μακεδονίας.

Καὶ, πρὸ παντός, ὀφείλει νὰ θελτιώσῃ τὴν ὀιπλωματικὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος. *Ἡ οἰκτρὰ ἀπομόνωσις, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχομεν περιελθεῖ ἀπὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου, μετὰ τὴν στρατιωτικὴν ἀτυχίαν, ἔχει καταστῇ περισσότερον τραγική.* **Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐμφανισθῶμεν εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Εἰρήνης μὲ καθεστὼς μὴ ἀναγνωριζόμενον διεθνῶς.** *Καὶ ἐφ' ὅσον κατέστη πλέον πασίδηλον, ὅτι διεθνὴς ἀναγνώρισις τοῦ σημερινοῦ καθεστῶτος εἶνε ἀδύνατος,* **ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀναλάβῃ τὴν πολιτικὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν εὐθύνην τῆς παραιτήσεως τοῦ Βασιλέως.**

Βεβαίως, ἡ παραίτησις αὐτὴ σήμερον δὲν ὀύναται νὰ προλάβῃ ὅλα τὰ ὀεινά. **"Αλλοτε, ὅταν αὐτὸ ἦτο ὀυνατόν, ἀντὶ νὰ εἰσακουσθῇ ἡ Ἀλήθεια εὑρέτο ὑπόδικος ἐνώπιον τῶν Στρατοδικείων καὶ κατεοίκαζετο.** *Ἀλλὰ καὶ πάλιν, σήμερον, θὰ μειώσῃ ὁπωσοῦν ποτε τὰς συμφοράς.*

Ἐπειδὴ ὁ Κεμὰλ θὰ εἶνε ὑπερφίαλος μετὰ τὴν νίκην. **Καὶ διὰ νὰ τὸν ἀντιμετωπίσωμεν, χρειαζόμεθα συμμάχους καὶ φίλους. Ἔχομεν ἀναγκὴν καὶ Βαλκανικῆς καὶ Εὐρωπαικῆς ἀλληλεγγύης. Χρειαζόμεθα τὴν βοήθειαν καὶ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας, καὶ τῆς Ρουμανίας καὶ τῆς Σερβίας. Καὶ ὅπως ἔχουν διαμορφωνῇ τὰ πράγματα, δὲν ὑπαρχει πλέον, ὀυστυχῶς, κανεὶς ἄλλος τρόπος πρὸς ἐξευμενισιν.**

Καὶ τέλος, ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸν πατριωτισμὸν τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου, ὅπως ἀναλαβῇ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τὴν ὀιεθνῆ ἐκπροσώπησιν τῆς Ἑλλάδος καὶ χρησιμοποιηθῇ τὸ μέγα καὶ παγκόσμιον κῦρός του ὑπὲρ τῆς ὀοκιμαζομένης Πατρίδος...

Μόνον τοιουτοτρόπως ὑπάρχει ἐλπὶς, ὅτι θὰ ὑποστῶμεν καὶ θὰ διέλθωμεν ὁμαλῶς τὴν περίοδον αὐτὴν τῆς μεγάλης κρίσεως καὶ θὰ τὴν ἀντιμετωπίσωμεν μὲ τὰς ὀλιγωτέρας ὀυνατὰς ὀυσίας.

Γνωρίζομεν, ὅτι τὰ «ριζικὰ» αὐτὰ μέτρα προσκρούουν ἀκόμη εἰς προκαταλήψεις, εἰς συμφέροντα καὶ εἰς παθη. Ἀλλὰ καὶ γνωρίζομεν. Ἐπίσης, ὅτι εἶνε τὰ μόνα σωτήρια. Οἱαδήποτε λιποψυχία πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῶν, θὰ ὁδηγήσῃ εἰς λύσεις ἀνωμάλους καὶ θὰ αὐξήσῃ τὰς συμφοράς. Καὶ μάλιστα, ὄχι μόνον τοῦ Ἔθνους—πράγμα, βεβαίως ἀδιάφορον εἰς τὸν παλαιὸν πολιτικὸν κόσμον, ἀλλὰ τὰς συμφοράς, ἀκόμη, τὰς ἰδικάς των—πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἀνέκαθεν τοὺς ἐνδιέφερε πολὺ περισσότερον. Ἐπειδὴ ὁ παλαιοκομματισμὸ, εἰς τὴν κοινὴν συνείδησιν, εἶνε πλέον ὁ Μέγας Ἔνοχος. Καὶ ὅσον ἀκόμη ἐπιμένει—ἀπὸ ἰδιοτέλειαν καὶ εὐτέλειαν—νὰ ἀνθίσταται εἰς τὴν ἐθνικὴν σωτηρίαν, τόσον περισσότερον σκληρὸς καὶ ὀδυσώπητος καὶ ἀμείλικτος τιμωρὸς θὰ ἐπέλθῃ ὁ Νόμος τῆς Ἀνταποδόσεως...

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΝΩ Η ΣΗΜΑΙΑ ΑΝΕΜΙΖΕΙ

ΜΕΣΙΣΤΙΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΝΘΟΣ ΤΟΥ ΧΑΜΕΝΟΥ ΜΑΣΟΝ-ΛΙΡΟΥ

Θὰ μείνῃ ὡς ἕνα ὄνειρον γλυκὺ εἰς τὴν σημερινὴν γενεὰν. "Ενα ὄνειρον γλυκὺ καὶ ταραχῶδες, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ σὲ παίρνουν τὰ μεσανυχτα καὶ σὲ μεταφέρουν σὲ χῶρες μακρυὰ ἐ, μὲ περιπέτειαν καὶ μὲ κίνδυνον, μὲ λαχταρα καὶ γοητεία, καὶ σὲ ἐνταποδέτουν πάλι μὲ τὸ γλυκοχάραμα εἰς τὸ κρεββάτι σου. Ἔτσι ἦ γε καὶ μας, ποὺ τὸ ἔζησε καὶ τὸ ἠσθάνθη, θὰ τὸ ὀηγήσῃ τὸ ὄνειρον μεθαύριον εἰς τὰ παιδιά τη, τὰ σιωπηλὰ χεμωνιάτικα βράδυα, γύρω ἀπὸ τὴ θαλπωρὴ τῆς ἀνθρακιᾶς.

Ὁ γέρω-κ:ππὸς μὲ τὰ ὀλόασπρα μαλλιὰ ἤταε κ' αὐτὸς παλληκάρι, μιὰ φορὰ κ' ἕναν καιρ', καὶ μὲ τὸ ντουφεκὶ στὸν ὦμο ἐκοιμότανε κατὰ γῆς στὴν καγωνιὰ, καταντικρὺ στὸν Τούρκ', ἐκεῖ πέρα κάπου βαθειὰ, στὴν καρδιὰ τῆς Ἀνατολῆς. Εἶδε τοὺς χοντζίδες νὰ σκύβουν νὰ τὸν προσκυνοῦν, καὶ τοὺς ραγιάδες νὰ κλαῖνε ἀπὸ χαρά. Εἶδε τοὺς μαναρέδες νὰ γέρνουν κ' αὐτοὶ μτροστά του. Εἶνε στὸ πέρασμά του πολιτεῖες καὶ χωριὰ νὰ χαιρετοῦν τὸν ἀρχιμό του, εἶδε τις σλάβες, νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὰ καφάσια τους; καὶ νὰ τὸν φιλοῦν....

Καὶ ἡ γενεὰ τῶν ἀσπρομάλληδων θὰ διηγήται, ποὺ λέτε, καὶ ἡ ἄλλη γενεὰ, ἡ νέα, θὰ γελᾷ κ' ἡ γριὰ σιγὰ-σιγὰ ἀπλα στὸ μαγγάλι καὶ θὰ βλέπ' καὶ αὐτὴ τὸ ὄνειρον ὅπ τὴ τὴ ὁρᾶ μὲ τὸ νεοφέα στὸ χέρι μέσα σὲ χῶρες μακρυνὲ., στὴν κορδιὰ τῆς Ἀνατολῆς, μὲ τὸ χιόνι ὁλόγυρα ἀπλωμένο, μὲ τὸν Τ ὕρκον ἀνακρὺ νὰ φύγῃ μὲ τοὺς χοντζίδες νὰ προσκυνοῦν, μὲ τοὺς ραγιάδες νὰ κλαίνε, μὲ τοὺς μαναρέδες νὰ τρέμουν, μὲ τις σλάβες νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὰ καφάσια....

Θὰ κοιμᾶται ἥσυχα ἡ νέα γενεὰ μὲ τὸ ἀνοιξιάσμα τῶν διηγήσεων τοῦ παπποῦ καὶ θὰ ὀνειρεύεται τὴν φαντασμαγορίαν αὐτὴν κάπου λοιπὸν ποὺ ἔπεφασε καὶ δὲν θὰ ξαναγυρνᾷ πιὰ ποτέ. Ἀλλὰ οἱ ἀσπρομάλληδες ποὺ θὰ γλυκοῦνται κ' αὐτοὶ κοντὰ στὴ φωτιὰ κουρασμένοι, θὰ ξυπνοῦνται ξαφνικὰ ἀπὸ τὸν ὕπνο, μὲ ταραχὴ, μὲ παγωμένη, μὲ ὀρματα: στὸν πυρετὸ τους, προσφυγες, θὰ κλαίνε καὶ θὰ τινοῦν τὰ χέρια πρὸς τὸ λέγαρο., ἐνῶ φορὰ ὁ ὑποβρύχιος τῶν ἐχθρῶν σταμνῶν θὰ τραντάῃ τὰ κυβοστρωτα. Καὶ πολὺ κυκνοὶ θὰ τὰ γίνουν ἐφέπια καὶ θὰ ὑψωνται σὲ σύνταφα μαζὺ μὲ τὸν κουρναχτὸ τῶν ἀλόγω ...

Πέρα ἐ εἶ, ἀνατερὺ, μακρυὰ, βαθειὰ, στὴν κορδιὰ τῆ, Ἀνατολῆς οἱ μαναρέδες θὰ σιέκουν ὑπερήφανοι καὶ ὁ Χότζας ἀγέρωχος, θὰ δοξάζῃ τὸν Προφήτη. Οἱ ραγιάδες, θὰ κλαῖνε πάντα, ἀλλ' ἀπὸ λύπη τώρα, τὰ σλάβες, ἀπορραφηγμένες, μέσ' ἀπὸ τὰ καφάσια τους σ' ἀναδυμοῦνται τὸ πέρασμα τοῦ λυιφωμοῦ, καὶ οἱ πολιτεῖες καὶ τὰ χωριὰ, θὰ συνεχίζουν τὸ ὄνειρο διπλωμένες στὴν παγωνιὰ, σὰν κάτι ποὺ ἐφάνηκε μιὰ στιγμὴ καὶ δὲν θὰ ξαναγυρνᾷ πιὰ ποτέ...

Ἔτσι, οἱ γενεὲς, νὲ περνοῦν ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλη, οἱ ἀσπρομάλληδες θὰ κατεβαίνουν σιωπηλὰ μὲ τὸν τρόμο τῶν ἐχθρικῶν σταμνῶν ποὺ θὰ καλπάζουν, τὰ μικρὰ παιδιὰ θ' ἀποκοιμοῦνται μὲ τὴν φαντασμαγορία στὸ μαγκάλι, θὰ γίνονται γέροι κ' αὐτὰ, καὶ θὰ ἔρχονται ἄλλοι καὶ τὸ ὄνειρο πάντα θὰ κοιμᾶται καὶ θὰ ξυπνᾷ κ' ἐκεῖνο πιὰ βρὸνα τοῦ χαμένω...

Καὶ οἱ γραμαὲς καὶ οἱ σκλάβες, γενεὲς κ' αὐτοὶ θὰ περνοῦν ἀπὸ τὴ ζωὴ μὲ τὴ γοητεία καὶ τὴ συντριβὴ τοῦ ἰδιου ὀνείρου...

Ἐδῶ, ἀνύποπτα τὰ σπιτάκια τῆς ἐπαρχίας θὰ χαμογελοῦν, τὰ δένδρα θὰ προσκυνοῦν τὴν ἄνοιξι καὶ θὰ ξεφαίνωντοι τον χαμῶνα. Ἐκεῖ, οἱ μαναρέδες θὰ ὀρθώνωνται πρὸς τὸν οὐρανὸ καθὼς ἡ φωνὴ τοῦ μουεζίνη. Ἐδῶ, οἱ ἀσπρομάλληδες καὶ τὰ μικρὰ στὴ γωνιὰ, ἐκεῖ οἱ ραγιάδες; καὶ οἱ σκλάβες στὰ καφάσια. Κι' ἐδῶ κι ἐ εἶ, ἡ σημαία, μαύρη, μουντὴ, θὰ κτιμαι ζῇ μεσάσιος πάντα εἰ; τὸ πένθος τ ὑ χαμένου μας ὄνειρου, ἐνῷ οἱ γενεὲς θὰ περνοῦν...

ΚΩΣΤΑΣ ΑΘΑΝΑΤΟΣ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

ΤΡΕΙΣ ΜΗΝΕΣ

τώρα ὅλος ὁ ἐγχώριος τύπος, κατὰ λαϊκὴν ἀπάτησιν, δὲν παραλείπει ἡμέραν νὰ μ ,ν ἀναανήσῃ τὸ ζήτημα τοῦ τριλέπτου. Καὶ ὅμω; ὁ Σπηλιωτόπουλος δὲν ἔνοεῖ νὰ ἀκούσῃ. Καὶ συλλογίζεται ὁ κόσμος. Πῶς; εἶνε δυνατὸν ἕνας ἄρχων νὰ ἐπιτρέψῃ νὰ τὸν θίγουν καθημερινῶς δι' ἕνα τοσον λεπτὸν ζήτημα, ἐνῷ θὰ ἠμποροῦσε ἀπὸ τῆς πρώτης; στιγμῆς νὰ τοὺς ἀποστομώσῃ, πεισθεὶς καταμυστρὰ των τὴν λευκὴν του διαχείριαν; Τί ἀπλούστερον τούτου; Ἰδοὺ ἡ διαχείρισί μου Κύριοι. Καὶ ἀφήσετέ με ἥσυχον. Καὶ καταλήγουν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι διὰ νὰ μὴ γνεται αὐτὸ τὸ στοιχειῶδες καὶ ἀπλούστατον, σημαίνει ὅτι ,ἡ διαχείρισις τοῦ Σπηλιωτοπούλου εἶνε λευκὴ ὅσον καὶ τὰ κάβουρ. Καὶ ἐχ ι πληρέστατατα δίκαιον ὁ κόσμος.

ΕΠΙΕΙΔΗ

δὲ ὁ Σπηλιωτόπουλος τώρα μὲ τὴν ὀριστικὴν πλέον κατάρρηξιν τῆς Γεν. Διοικήσεως Λέσβου, θέλοντας καὶ μὴ θέλοντας θὰ μᾶς ξεφορτωθῇ, εἶνε καιρὸς καὶ νὰ λογοδοτήσῃ. Καὶ θὰ λογοδοτήσῃ θέλοντας καὶ μὴ θέλοντας. Οἱ μπράβοι ποὺ τὸν φυλάγουν στὴ Διοίκησιν δὲν θὰ εἶνε ἱκανοὶ καὶ νὰ τὸν γλυτώσουν ἀπὸ τὴν ὀργὴν τοῦ λαοῦ ὅταν θὰ θελήσῃ νὰ φύγῃ χωρὶς νὰ τακτοποιήσῃ τὴν ἀμαρτωλὴν διαχείρισιν τοῦ τριλέπτου. Ἡ Λέσβος ἔχει νὰ περιθάλῃ χήρας καὶ ὀρφανὰ χιλιάδας. Δὲν εἶ.ε διατεθειμένη νὰ φαγῇ καβούλου ἐπιεικῆς εἰς τὸ ζήτημα αὐτό.

ΤΟ ΚΑΚΟΗΘΕΣΤΑΤΟΝ

διαφημισικὸν τῆ, Γεν. Διοικήσεως, ὀργανον ἐπιτεύχ χοὲς κατὰ τῶν λαϊκῶν ἐπιτροπῶν, εἰ, τὴν φωτεινὴν ὀρᾶσιν καὶ συμβολὴν τῶν ὁποίων — καθ' ἃ ὁμολογεῖ καὶ ὁ ἔντιμος Σρατηγὸς κ. Μπάκας — ὀφείλεται ὁ ἐκπατισμὸς τῶν ἀνθρώπων καὶ ἡ στέγασις τῶν ἀξιωματικῶν, θὰ νὰ ἐ κλονεῖ τὸν ἀμφιλογο Σπηλιωτόπουλον. Εἶνε βέβαιος περιττὸν πλέον νὰ ἀσχολῆται κανεὶ, μὲ τὸν Σπηλιωτόπουλον καὶ τὸ ὀργανέον του, ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ διαχ.ρ.σεων, τῶν ὁποίων ἡ λευκότη, ἀμφισβητεῖται. Ἐν τούτοις **τὸν προπαλοῦμεν νὰ ὀηλώσῃ** πόσους ὀξιωματικοὺς ἐπιέγασεν αὐτο, — ὁ ὀρηνὸς ἡ νὰ δεχῇ εἰς τὸ μέγαρον τῆς Γεν. Διοικήσεω, ἢ ἀστέρους; — καὶ εἰς ποῖα σπίτια τοὺς ἐστέγασεν. Διότι πολὺ καλὰ γνωρίζομεν ὅτι κανένα σκῆπι Μυτιληναῖκὸ οὲν θα ἤτο προϋσυμον νὰ μὴν κλείσῃ τὴν πορτα τ ,ν κατιμουτρα εἰς τὸν Ἐξοχώτατον. "Οσ ν διὰ τὴν ὀρᾶσιν τῆ, ἐπιτροπῆς, σιεγασεως, ἡ ὁποία ἐξεῦρε διὰ μόνης τῆς ἡθικῆς τῆς ἐπαβολῆς καταλύματα ὀι' ἑξακοσίους; καὶ πλέον ἀξιωματικοὺ, ἐλπίζομεν νὰ τῆς ἐκφράσωμεν τὰ σεβάσματα συγχαρητήρια καὶ τὰς εὐχαριστιας; τοῦ τύπου, τὸν ὁποῖον τόσον μεθοδικὰ ὑπεβιβήσησεν εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τῶν φιλοξένων αἰσθημάτων του.

Η ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΟΣ

Μεραρχία πλὴ ἔρθασε ἐπιχρέος εἰς τὴν ποιμν μας σῶα καὶ ἀπερίσπαστη. Ἀφοῦ ὑπέστη ἀληθινὴν "Ὀδυσσειαν κατὰ τὴν ἀπὸ Σάντι Γιὰζι μέχρ. Δικελῆ πορείαν τη; καὶ' ἦ κα οὐε ὀλίγας συνήψε μ.χας πρὸς τὸν ἐχθρὸν, συναπεκόμασε κα τοὺ; ἀσσενεῖ; καὶ τραυματίε τη; Οἱ ἠρωϊκοὶ οὗτοι τραυματίαι στεροῦνται ἀτυχῶς ἐσωρούχων. Νομίζομεν ὅτι φέροντες εἰς γνῶσιν τῶν εὐγενῶν καὶ φιλοπατρίδων κυρῶν καὶ δεσποινίδων τῆς πόλεώς μα; καὶ τῆς νήσου μ ,ς ἐν γενε τὸ γεγονὸς τοῦτο, δὲν εἶνα ἀ ἄγκη νὰ ὀπωδεῖξωμεν τὸ καθῆκόν των. "Α; λήβουν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἄλλοι τραυματίαι, εἰς ἄλλα; πόλεις ἴσως νὰ εἶναι παιδιά τω', ἴσως νὰ εἶναι ἀδέλφια των. Καὶ ἄ; κάμουν διὰ τοὺς τραυματίας τῆ; Ἀνεξαρτήτ.υ Μεραρχίας ὅ,τ θὰ ἔκαμ.ν γιὰ τὰ παιδιὰ καὶ τ' ἀδέλφια των.

Δίπλω; ἀὸω; τε εἰ; τὴν συμφορὰν ποὺ ἔπαιξε τὴν Ἑλλάδ', δὲν πρέπει νὰ εἴμεθα καὶ νὰ σκεπτόμεθα ὅλοι ὡς; ἀδέλφα, ὡς τέκνα μιᾶ; καὶ τῆς αὐτῆς μητρὸς; Περιμένομεν νὰ ἴδωμεν τὴν ὀρᾶσιν ὄχι μόνον τῆ; πρ' ἡμῖ; Φιλοπτωχοῦ Ἀδελφότητος τῶν Κυριῶν. Ἀλλὰ καὶ τῶν ἄνω τὴν ὑπαιθρον νεοσυστατων γυναικεῖων συλλόγων καὶ σωματειων, τῶν ὁποίων οὐδὲ ἅπαξ μᾶς ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ ἐπαινέσωμεν τὴν φιλανθρωπον καὶ προοδευτικὴν ὀρᾶσιν.

Ἐπαναλαμβάνομεν: Οἱ τραυματίαι μας

ΈΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ.

Τηλ. Διεύθυνσις: «ΕΛΛΟΓΟΝ» Μετ...

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Εσωτερικού		Εξωτερικού	
Ἐτησία	Δρ. 60	Ἐτησία Φρ. χρ.	75
Ἑξάμηνος	» 35	Ἑξάμηνος	» 40

Συνδρομαὶ καὶ δημοσιεύσεις παρακαλοῦνται

Ἀρχισυντάκτης καὶ Ὑπεύθυνος
ΤΙΜΟΘ. Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

τὰ παιδιά μας, τὰ ἀδέλφιά μας δὲν ἔχουν ἀπόρροιαν. Πῶς Μυτιλήνη βάτρα καὶ ἀδελφὴ δὲ θὰ φανταστῇ νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν ἀφῆ ἡ αὐτὴν τῶν παιδιῶν μας;

Η ΙΙ ΜΕΡΑΡΧΙΑ

Καλῶς ὥριαν τὰ παλληκάρια τῆς Μεραρχίας ποὺ ἠμπορεῖ ἀκόμα νὰ βαδίζῃ μὲ τὸ μειωμένον ὕψος ἀ καὶ περήφανη. Καλῶς ὥριαν ἡ Μεραρχία ποὺ μαζὺ μὲ τὸ Πλοστηρέϊκο ἐβάστοξεν ὡς τὸ τέλος ἕναν προδομένον ἀγῶνα. Καὶ ὑποχώρησε τακτικώτατα, πολεμώντας μερονυχτὶς μὲ τὸν ἐχθρὸ, κι ὃ γὶν ἔβαλε στὸ μάτι κοὶ δὲν ἔπαψε νὰ τὴν ἐνοχλῇ διαρκῶς ὡς τὴν ὕσατη στιγμὴ. Τὸ «Τουλοὺ Μιουιὰρ», τὸ «Οὐσακ», τὸ «Γιεῖ», τὰ ὑψώματα τοῦ «Μαὶν Τεπὲ» καὶ ἡ «Ἐυθυραία» ὅταν ὅλα τὰ ἄλλα βουνὰ τῆς Ἀνατολῆς θὰ γέρνουνε βουβὰ καὶ συλλογισμένα, γιατὶ εἴδανε τὸν πιὸ ἀνδρεῖο, τὸν ἀκαταμάχητον Ἑλληνικὸ Στρατὸ, νὰ φεύγῃ ντροπιασμένος, αὐτὰ θὰ μιοῦνε μὲ θαυμασμὸ γιὰ τὰ παλληκάρια τῆς Μεραρχίας τοῦ Γονατᾶ.

Δὲν ἔφυγεν ἡ δεύτερη Μεραρχία. δὲν ἐτρόμαξε· δὲν ἐγκατέλειψε τὸ ὑλικὸ της. Ὑποχώρησε κανονικὰ —σφιγγοντας τὴν ψυχή της γιατὶ δὲν ἤτανε πιὰ δυνατὸ νὰ σταθῇ μαχάχη της. Καὶ ὅταν ὁ ἐχθρὸς μὲ δυὸ Μεραρχιες ἱππικοῦ ἐβάλθηκε νὰ φτῆξῃ στὴ θαλασσα ὅλο τὸ στρατὸ ποὺ εἶχε μαζευτεῖ σιὴν «Ἐυθυραία» αὐτὴ μὲ τὸ Πλοστηρέϊκο ἐστάθηκε στὸ λαιμὸ τῆς Χερσονήσου, τεῖχος ἀκαταμάχητο καὶ ἀδιαπέρασιο. Καὶ τελευταία πιὸ, ὅταν ὅλα τεῖχανε σωθῇ, ἐμείνανε στὰ κιαμίρι, χέρι χέρι μὲ τὸ Πλοστηρέϊκο, συνταγμένη πάντα, τρομερὴ, πειθαρχικὴ, περήφανη.

Ἡ Μυτιλήνη τοὺς ὑποδέχετι μὲ ἱερὴ συγκίνησι. Εἶνε οἱ θεματοφύλακες τῆς Ἑλληνικῆς ἀνδρείας, καὶ τῆς τιμῆς τῶν Ἑλληνικῶν ὅπλων. Τὰ ὀνόματα τῶν γενναίων ἀρχηγῶν τῆς Μεραρχίας Γονατᾶ, Χασαπίδη, Μαμούρη, Μαρούλη, Πιτσικα καὶ Ἀνδριτσοπούλου, καὶ ὀλ καὶ ὅλων τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁπλιτῶν τη, θὰ καταλάβουν μαζὺ μὲ τὸ Πλοστηρέϊκο τὶς κυριώτερες ἀπὸ τὶ ὀνγες λευκὲς σελίδες μέσα εἰς τὴν ἱστορία μας, τῆς τελευταίας θλιβερῆς περιόδου τῆς παλικαρῆς καὶ τῆς προδοσίας.

Σ. Παπανικόλας

ΝΕΑ
ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Εἰς τὴν *ὀφθαλμολογικὴν* κλινικὴν τοῦ μόνου ἐν Μυτιλήνῃ εἰδικοῦ ὀφθαλμολόγου

= ΔΧ. ΑΝΑΝΙΔΟΥ =

θεραπεύεται ὁ *καταρράκτης* ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, τὰ *τραχώματα* ἐν βραχυτάτῳ χρονικῷ διαστήματι καὶ ἐν γένει ὅλα τὰ ὀφθαλμικὰ νοσήματα. Ἐπίσης γίνονται καταμετρήσεις ἀστιγματισμοῦ, μυωπίας καὶ πρεσβυωπίας.

Ὁδὸς Ἀγ. Συμεὼν
ἐναντι καταστημάτων Ἀδελφῶν Λαλέη

ΡΟΔΟΛΦΟΣ Γ. ΡΑΛΛΗ

ΤΜΗΜΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΟΝ

Τὸ «*Τάντα*» ἀναχωρεῖ τὴν Τρίτην 6 Σεπτεμβρίου ὥραν 9 μ.μ. διὰ Δαρδανέλλια Κωνσταντινούπολιν.

Τὸ «*Ἀμπασία*» ἀναχωρεῖ τὴν Τετάρτην 7 Σεπτεμβρίου ὥραν 11 π. μ. διὰ Σμύρνην, Πειραιὰ καὶ Ἀλεξάνδρειαν.

Τὸ «*Τάντα*» ἀναχωρεῖ τὴν μεθεπομένην Κυριακὴν 11 Σεπτεμβρίου ὥραν 8 μ.μ. διὰ Σμύρνην, Χίον, Ρόδον Ἀτταλίειαν, Μερσίναν, Ἀλεξανδρέειαν, Λαοδίκειαν, Τρίπολιν, Βηρυτὸν, Καϊφᾶν, Γιάφαν, Πόρτ-Σαΐδ, καὶ Ἀλεξάνδρειαν.

ΤΟ ΤΡΑΓΙΚΟΝ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΣΦΑΓΑΣΜΟΙ

ΝΕΩΤΕΡΑΙ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑΙ

[Ὁ «Ἑλ. Λόγος» ἐπιθυμῶν νὰ διαφωτίσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν λεπτομερέστερον τοὺς ἐκ τῶν ἀτυχῶν Σμυρναίων εἰς τὴν πόλιν μας καταφυγόντας περὶ τῆς τύχης τῶν οἰκείων καὶ συγγενῶν των, ἐξηκολούθησε καὶ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τῆς χθὲς τὴν ἀνοξήτησιν λεπτομερῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας καὶ παραθέτομεν:]

— "Ὅλοι συμφωνοῦν εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ Μητροπολίτης Σμύρνης ἐλυτραβεύθη ἀγχως ὑπὸ τοῦ τουρκικοῦ ὄχλου ὅστις ἀεμέλισε τὰς σάρκας τοῦ ἐθνομάρτυρος Ἱερέρχου.

— Τὸ πτῶμα τοῦ Μητροπολίτου ἔσυρεν ὁ ὄχλος μέχρι τῆς παρὰ τὸ κοιμητήριον τῶν Καθολικῶν χαράδρας ἔνθα ἐτελοῦντο οἱ θανατικαὶ ἐκτελέσεις καὶ ἐκεῖ τὸ ἐγκατέλειψεν.

— Μετοξὺ τῶν σφαγέντων μετὰ τοῦ Μητροπολίτου δημογερόντων ἦτο ὁ δημοσιογράφος Ν. Τσουρουντσόγλους καὶ ὁ ἔμπορος Κιλμάνογλου., ὅστις ἐξελήφθη ὅτι ἦτο ὁ Π. Κασσάπογλου., ὅστις εὐτυχῶς διεσώθη καταφυγὼν ἐνταῦθα.

— Ἐξηκριβωμένον ἐπίσης εἶναι ὅτι ὁλόκληρος ὁ Ἀρμενικὸς πληθυσμὸς ὁ καταφυγὼν εἰς τὴν Ἀρμ. Μητρόπολιν, κατεσφάγη ἢ εὗρε τὸν θάνατον εἰς τὰς φλόγας.

— Τὰ εἰ, τὸν λιμένα ξένα ἐμπορικὰ σκάφη παρελήφθα ον μόνον διὰ σημαιόματος τοὺς ἐπὶ τῶν πολεμικῶν κατοφυγόντας πολίτας.

— Εἰς οὐδένα ἄλλον ἐπέτρεπον τὴν ἐπιβίβασιν.

— Τὰ πληρώματα ἐστέκοντο εἰς τὴν κάμακα καὶ διὰ τῶν πολυκρόων ἠπειλοῦν πάντα ξηροῦντα διὰ τῆς βίας νὰ ἀνέλθῃ.

— Ἐξαίρετον διαγωγὴν ἐπέδειξεν ὁ πλοίαρχος καὶ τὸ πλήρωμα τοῦ ὁλλανδικοῦ «Δευκαλίονος» προθύμως δεχόμενοι τοὺς εἰς αὐτὸ καταφεύγοντας.

— Ἐκ τῶν Διευθυντῶν τῶν Σμυρναϊκῶν ἐφημερίδων παρέμειναν εἰς Σμύρνην ὁ τῆς «Ἁρμονίας» κ. Σεϊζάνης καὶ ὁ τοῦ «Κόσμου» κ. Νικολαΐδης.

— Ὁ πρῶτος ἐδείθη τὴν πρωΐαν τῆς Πέμπτης πρὸς τὸ Μεραινὴ φεύγων τὴν πτρκαϊὰν, ὁ δὲ δεύτερος ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ Λούνα Πάρκ μετὰ ὁλοκλήρου τῆς οἰκογενείας του, ἀναμένων τὸ τέλος τόλος του,

— Ἀμφότεροι κατεζηεοῦντο ὑπὸ τῶν Τούρκων.

— Πρὸς τὸ Μεραινὴ κατέφυγον πυκναὶ μάζαι γυναικοπαίδων καὶ πολλοὶ ζητοῦσαι τὴν σωτηρίαν των ἀπὸ τὰς φλόγας εἰς τὸ ὕπαιθρον.

— Ἀλλὰ ἐκεῖ ἰσχυρὰ δύναμις Τουρκικοῦ στρατοῦ μὲ τὰς λόγχας τοὺς ἀπέφρασσε τὴν ὁδὸν καὶ τοὺς διέτασσε νὰ ἐπιστρέψουν ὀπισθεν.

— Τὰ φεύγοντα τὸ πῦρ γυναικόπαιδα τῆς συνοικίας Ἁγ. Τούφανος καὶ Ἁγ. Αἰκατερίνη; κατήρχοντο πρὸς τὴν προκυμαίαν ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ περιβόλου τοῦ Κεντρικοῦ Παυθεναγωγείου τὸ ὁποῖον εἶχε καταληφθῆ ὑπὸ τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ κατεκυροβολοῦνεο ἀγρίως.

— Οἱ ἀρχιθέντες βεβαιοῦν ὅτι ἀπὸ τῆς προκυμαίας ἔβλεπον τὸν ναὸν τῆς Ἁγ. Αἰκατερίνη.

— Τόση ἦτο ἡ ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς καταστροφὴ τοῦ ἐρωτικοῦ τῆς πόλεως.

— "Ἄλλοι πάλιν μᾶς βεβαιοῦν ὅτι ἀπὸ τὰ παράθυρα καὶ τὰς θύρας τῶν καέντων χηρῶν τῆς προκυμαίας διεκρίνετο τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως.

— Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς πυρκαϊᾶς ὑπολογίζεται ὅτι ἐντὸς τῆς Σμύρνης ὑπῆρχε πληθυσμὸς 500,000 ψυχῶν πέσης ἐθνότητος.

— Ὁ πληθυσμὸς αὐτὸς εἶναι καταδικασμένος εἰς τὸν ἐκ τῆς σφαγῆς ἢ τῆς πείνης θάνατον.

— Ἀπὸ ἀξιωματικοὺς τοῦ 34ου συντάγματος οἱ ὁποῖοι ἀνεχώρησαν τὴν νύκτα τῆς προχθὲς ἀπὸ τὸν Τσεσμὲ, πληροφορούμεθα ὅτι, καθ' ὅλην τὴν νύκτα τῆς Πέμπτης ἠκούοντο ἀπὸ τὴν Ἐυθραίαν κανονοβολισμοὶ πρὸς τὸν Λιμένα Σμύρνης. Οἱ ἀξιωματικοὶ φρονοῦν ὅτι ὁ Συμμαχικὸς Στόλος ἐβομβάρδιζε τὴν Τουρκικὴν συνοικίαν.

— Ἀπὸ τὰ ἐνταῦθα εὑρισκόμενα μέλη τῆς Μικρασιατικῆς Ἀμύνης ἐναυλοθήσαν δύο ἀτμόπλοια, τὸ Ὀλλανδικὸν «Στέλλα» καὶ ὁ «Ἑρμῆ» καὶ ἀπεστάλησαν μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ παραλάβουν ὅσους δυνηθοῦν πρόσφυγας καταφεύγοντας εἰς τὸ Ἐγγλεζικὸν καὶ νὰ περιπλεύσουν τὰ, ἀκτὰς περισῳζόντες ὅσους τυχὸν ἤθελεν ἀνεύρῃ ζητοῦντας βοήθειαν.

ΤΟΠΙΚΑ

Ἀνακοινωθὲν

«Ἡ ἐπὶ τῆς στεγάσεως ἀξιωματικῶν Ἐπιτροπὴ ὀηλοῖ ὅτι ἐξευρουσα κατάλυσιν δι' 600 περίπου Ἀξιωματικοὺς καὶ μὴ ἔχουσα δύναμιν ἐπιβολῆς διὰ στεγασμὸν καὶ ἄλλων κατεφήκε σήμερον τὴν πρωΐαν τὴν ἐντολὴν τῆς εἰς τὸν κ. Στρατιωτικὸν Διοικητὴν εἰς ὃν ἀφήκουν τὰ στρατεύματα.

ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

— **Συλλυπητήρια πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον**

Ὁ ἐν τῇ πόλει μας διαμένων Μητροπολίτης Φιλαδελφείας Εὐγένιος, ἐπὶ τῷ μαρτυρικῷ θανατῳ τοῦ Ἁγίου Σμύρνης εὐηλογήθησε εἰς τὸν Πατριαρχὴν συλλυπούμενος:

Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον
Κωνσταντινούπολιν

Ἐπὶ θείοις ἐπαλξεσιν μαρτυρήσας Μικρᾶς Ἀσίας ἐμπρεύσῃσε κατακρεουργήθεις μαρτυς Μητροπολίτης Σμύρνη, Χρυσόστομος. Συλλυπούμαι Μήτερα Ἐκκλησίαν.

Μητροπολίτη, Φιλαδελφίας *Εὐγένιος*

— **Τηλεγραφήματα δι' ἀεροπλανου**

Περὶ τὴν 6 μ. μ. τῆς χθὲς ἔκαμε τὴν ἐμφάνησιν του ἀεροπλάνον, τὸ ὁποῖον ἵπτατο τόσον ὑψηλὰ ὥστε καθίστατο ἀδύνατος ἡ ἀναγνώρισις τῆς θνικότητός του. Βέβαιος εἶνε ἡ συγκίνησις τοῦ κοσμου καὶ τὰ διαμοιρόμενα σχόλια. Μετὰ βραχυτὸν ἐλυγμὸν ὑπὲρ τὴν πολιν τὸ ἀεροπλάνον ἤρξατο χαμηλώνον, καὶ τέλος προσγειώθη εἰ, τὸ πεδίον τοῦ "Ἄρεως, ὅπου ἔσπευσεν ἀθρόος ὁ κόσμος καὶ τὸ περιεργότερο. "Ἤρχετο ἐκ Χίου κομίζανδιοχίλιαπερίπου τηλεγραφήματα, τῶν ὁποίων δὲν καταρθώθη ἡ ἀποσολὴ ἐκεῖθεν λόγῳ τῆς ὑπερπληθώρας τῆς ἐργασίας. Τὸ ἀεροπλάνον ὁπεγειωθὲν τὴν πρωΐαν, διηυθύνθη ὡς πληροφορούμεθα εἰς Καλλονὴν.

— **Διὰ τὰς Κυδωνίας**

Κατόπιν τῆς γνωσθείσης ἐνταῦθα ἀθετήσεως τῶν περὶ ἀσφαλείας αὐτῶν ὑποσχέσεων τοῦ Κεμὰλ καὶ τῆς ἐπακολουθήσεσης αὐτὴν καταστροφῆς τῆς Σμύρνης, ἀπεσταλὴ ἐντεῦθεν διὰ πλοιαρίου πρόσωπον ἐντεταλμένον νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τοῦτου τοὺς κατοίκους Κυδωνίων καὶ τῆς περιφερείας τοῦ Ἀδραμυττιοῦ κόλπου, ὅπως λάβωσι τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα σωτηρίας αὐτῶν. Δυστυχῶς πρὶν ἐπιστρέψῃ ὁ ἀπεσταλμένος ἐνταῦθα, ἐλήφθη ἡ πληροφορία ὅτι τὴν Παρασκευὴν εἰσήλθον εἰς Κυδωνίας σῶμα 2000 ἱππέων, ἀνμενετο δὲ νὰ εἰσέλθῃ καὶ ἀνάλογος ἐθνικὴ μὲ πεζικόν. Οὕτω θεωρεῖται βεβαιοῦσα ὁ σκοπὸς τῆς εἰδοποιήσεως τῶν ἀτυχῶν Κυδωνιατῶν καὶ τῶν κατοίκων τοῦ Ἀδραμυττινοῦ κόλπου οὐδόλως δὲ ἀπίθανον νὰ ἀναμένῃ καὶ τούτους ἡ τύχη τῶν λοιπῶν Μικρασιατῶν.

— **Ἡ τραγωδία τῆς Σμύρνης**

Πάντα ὅσα ἀνεγνώσθησαν πρὸ τῶν τριῶν ἡμερῶν ἢ; διήθεν ἡ Σμύρνη ἀπὸ τῆς ἀκατλήψεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων, καὶ τῶν ὁρρεῶν, ἐμπρησμῶν καὶ φονικῶν σφαγῶν οἱ ὁποῖοι ἐπηκολούθησαν αὐτὴν, ἐπιβεβαιοῦνται καὶ ἐπισήμως. Οὕτω εἰς τὰς Ἀθηναϊκὰς ἐφημερίδας τῆς 2 ἀρξαμένου δημοσιεύεται ἐπισημον ἀνακοινωθὲν τοῦ Γραφείου τοῦ Τύπου, τὸ ὁποῖον ἀντλεῖ τὰς πληροφορίας του ἐκ τῶν ἀφηγήσεων τοῦ ἐν Σμύρνῃ πρόξένου τῆς Ἀμερικῆς κ. Χόρτων ἀφιχθέντος εἰς Πειραιὰ τὴν προτεραίαν διὰ τοῦ Ἀμερικανικοῦ ἀντιτορπιλλικοῦ «Σεμπρουν».

Ὁ κ. Χόρτων ἀφηγούμενος τὰς τραγικὰς σκηνὰς τῆς Σμύρνης δὲν δύναται νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά του, εἰς δὲ τὸ πρόσωπόν του εἶναι ἐζωγραφισμένη ἡ φρίκη, ὁ τρόμος καὶ ἡ ψυχική του ταραχή.

Τὰς αὐτὰς εἰδήσεις ἐπεβεβαίωσεν καὶ ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρόξενος τῆς Γαλλίας, ὅστις διεκρίνετο ἐκ Σμύρνης παρέμεναν ἐκεῖ ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας καὶ ἐφθασεν εἰς Πειραιὰ διὰ τοῦ Γαλλ. ἀτμοπλοίου «Λαμαρτίνος».

ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΝ

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 2 7βρίου 1922 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ π. μ. ὁ ὑποφαινόμενος δικ. κλητὴρ τῶν ἐντοῦθα Πρωτοδικῶν τῇ ἐγγράφῳ παραγγελίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ Γεωρ. Ζάκα πληρεξουσίου τοῦ Εὐρυσθ. Παπαγεωργίου, κατοίκου Εὐλαμπίου μετέβην εἰς τὸ ἐνταῦθα εἰσαγγελικὸν Γραφεῖον καὶ ἐπέδωκα πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελέα τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν διὰ τὴν ἀγνώστου διαμονῆς Αἰμιλίαν συζ. Εὐρ. Παπαγεωργίου κάτοικον τέως "Ἰμβρου τὴν ἀπὸ 24 Φεβρουαρίου ἐ. Ἑ. Γνωστοποίησιν μορτύρων ἀποδείξεως; τοῦ πρώτου κατ' αὐτῶν ἀπευθυνομένη ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Μυτιλήνης τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἴμβρου ὡς Εἰσαγγειοῦ δι' ἧς συνεπείᾳ ἀγωγῆς του κατ' αὐτῆς περὶ διαζυγίου ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 106 (1921) ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδικείου Μυτιλήνης διατάζουσα ἀποδείξεις, γνωζέμενα δὲ τῇ ἀνιδίκῳ ὅτι ἐπὶ τοῦ ἐπιβληθέντος εἰς αὐτὴν θέματος θέτει κλητεύσῃ καὶ ἐξετάσῃ τοὺς ἑξῆς μάρτυρας ἀποδείξεως; ἤτοι 1) Παναγ. Παπαβασιλείου κτηματίαν 2) Δημήτριον Στέραλην ταπετοκὸν 3) Δημ. Τσιγάνην Καφπόλην 4) Ἀθανάσ. Καρατζανίδην ρουμπὴν 5) Κωνστ. Καστέρην ἐμπόρον 6) Μιχ. Λέκον καφεπώλην, κατοίκους ἄπαντες Εὐλαμπίου ἐξετασθησομένους ὅτε καὶ ἔνθα ὁρίζει ἡ ὡ: ἀνωτέρω ἀπόφασις καὶ ἡ ἐδοθεῖσα σομένη πράξις τοῦ εἰρηνοδικοῦ "Ἰμβρου ὡς εἰσαγγειοῦ ὅτε καὶ ὅπου καλεῖται καὶ ἡ ἀντίδικος ἵνα παρασχῇ κατὰ τὴν ἐξέτασίν των, ἄλλος γενήσεται ἐν ἀπουσίᾳ

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Ἰδιαιτέρα τηλεγραφικὴ ὑπηρεσία «Ἐλευθ. Λόγου»
ΤΟΥ ΜΟΝΙΜΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ

Ἀρ. 25295 ΑΘΗΝΑΙ 3 Σεπτεμβρίου ὥρα 2.50 πρωϊνή

ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΩΜΟΝ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

Τὸ ἐμπορικὸν ἐπιμελητήριον δι' ὑπομνήματός του πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ζητεῖ ὅπως ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τελευταίου Ἕλληνος πολίτου προσφέρουν ὅλοι θυσίας εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος.

Παρόμοιον ὑπόμνημα ἑτοιμάζει καὶ ὁ Δικηγορικὸς σύλλογς.

ΤΟ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΝ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Ἡ Ρουμανία καὶ ἡ Σερβία διεβεβαίωσαν τοὺς Συμμάχους ὅτι θὰ ὑποστηρίξουν τὴν διατήρησιν τοῦ σημερινοῦ καθεστῶτος τῆς Βαλκανικῆς.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΕΦΕΣΟΥ

Ἀφίκετο χθὲς ἐνταῦθα ὁ Μητροπολίτης Ἐφέσου Χρυσόστομος, ὅστις κατασυντετριμμένος ἐκ τῆς ὀδύνης ἀφηγεῖται τὰς ἀφαντάστους ἀγριότητας τῶν Τούρκων καὶ τὸν μαρτυρικὸν θάνατον τῶν χριστιανῶν.

Ὁ Ἅγιος Ἐφέσου βεβαιοῖ ὅτι ἡ Σμύρνη καίεται, τρισχίλιοι προσόφυγες συγκεντρωμένοι ἐπὶ τῆς προκυμαίας καίονται ὑπὸ τῶν φλογερῶν συγκεντρωμένοι ἐπὶ τῆς προκυμαίας καίονται ὑπὸ τῶν φλογερῶν πυρκαϊᾶς, ἠμφιπτόμενοι εἰς τὴν θάλασσαν πνίγονται. Οἱ Ἀργῶν τῆς πυρκαϊᾶς, ἠμφιπτόμενοι εἰς τὴν θάλασσαν πνίγονται. Οἱ Ἀργῶν τῆς πυρκαϊᾶς, ἠμφιπτόμενοι εἰς τὴν θάλασσαν πνίγονται διὰ πετρελαίου μένοι ὁμαδὸν ριπτόμενοι εἰς τὰς χαράδρας περιλούονται διὰ πετρελαίου καὶ καίονται.

Ἐπίσημοι πληροφορίαι βεβαιοῦν ὅτι οἱ φονευθέντες ἐν Σμύρνῃ ὑπερβαίνουν τοὺς τετρακισχιλίους.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΗΛΙΚΙΩΝ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Ἀπεφασίσθη ἡ ἀπόλυσις τριῶν παλαιοτέρων ἡλικιῶν τοῦ Ναυτικοῦ.

ΑΦΙΞΙΣ ΙΠΠΙΚΟΥ

Ἡ ὑπὸ τὸν κ. Καλίνσκυ ταξιαρχία τοῦ ἱππικοῦ ἀφίκετο ἐνταῦθα.

Η ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΣ ΤΩΝ ΣΤΕΝΩΝ

Τηλεγραφοῦν ἐκ Λονδίνου ὅτι συνέλυον τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἠσχολήθη ἐπὶ τῆς δημιουργηθείσης ἐν Ἀνατολῇ καταστάσεως, συνεφώνησε δὲ πρὸς τὰς Ἰταλογαλλικὰς ἀπόψεις ἀναφορικῶς πρὸς τὴν οὐδετερότητα τῶν Στενῶν καὶ τὸ ζήτημα τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Κατόπιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης διεβιβάσθησαν πρὸς τοὺς εἰς τὰ ὕδατα τῆς Ἀνατολῆς Ἄγγλους στολάρχους ὁδηγίαι ὅπως παρεμποδίσουν τὴν μετάβασιν τοῦ Κεμαλ ἐπὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς παραλίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΝΕΩΤΑΤΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Τὰ περὶ βομβαρδισμοῦ τῆς Σμύρνης

Ἀθῆναι 2.—Ἡ Κυβέρνησις οὐδεμίαν ὑπεύθυνον πληροφορίαν εἶχε βεβαιωτικὴν τοῦ βομβαρδισμοῦ τῶν Τούρκων τῆς Σμύρνης ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου. Ἐπίσης οὔτε διὰ τας διαδόσεις ὅτι κατὰ τὰς ταραχὰς τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔπεσε θῦμα καὶ ὁ Πατριάρχης Μελέτιος ὑπάρχει βεβαιωτικὴ πληροφορία.

Διὰ τὴν προστασίαν τῶν Στενῶν

Λονδῖνον.—Εἰς τὰ σύνορα τῆς Οὐδετέρας ζώνης ἀνυψώθησαν αἱ συμμαχικαὶ σημαῖαι. Συγχρόνως ἀποσπάσματα Ἀγγλικά, Γαλλικὰ καὶ Ἰταλικὰ ἀπεβιβάσθησαν εἰς Τσανάκ-καλὲ, τῆς Ἀσιατικῆς ὄχθης τῶν Δαρδανελλίων καὶ εἰς Σκούταρι. Τὰ μέτρα ταῦτα ἐλήφθησαν πρὸς καταδήλωσιν τῆς συμμαχικῆς ἀποφάσεως διὰ τὴν προστασίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῶν Στενῶν, καὶ τῆς Χερσονήσου τῆς Καλλιπόλεως ἔναντι τοῦ Κεμάλ.

Τὸ Ἀγγ.. μεταγωγικὸν «Σέμας» ἐφ' οὗ ἐπιβαίνει τὸ 2ον τάγμα τοῦ Βασιλικοῦ συντάγματος τοῦ Σουσσεξ ἀνεχώρησεν ἐκ Μάλτας διὰ Κωνσταντινούπολιν.

Ὁ Βενιζέλος εἰς Παρισίους

Παρίσιοι, 1.—Ὁ Γαλλικὸς τύπος ἐξαίρει τὴν δραστηριότητα τὴν ὁποίαν ἀναπτύσσει ἤδη ὁ κ. Βενιζέλος ἐν Παρισίοις ἔνδια, κατὰ τὰς πληροφορίας τῆς «Ζουρνὸλ», θὰ παραμείνῃ ἐπὶ τινας ἡμέρας μόνον.

Ἀκολούθως ὁ κ. Βενιζέλος θὰ περιοδεύσῃ ἀνὰ τὰς λοιπὰς συμμαχικὰς πρωτευούσας ὅπως ἐργασθῇ ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν μας ὑποθέσεων. Θὰ τονίσῃ ἰδίᾳ τὸν κίνδυνον δια τὴν εἰρήνην ἐκ τοῦ συνασπισμοῦ Ἀγκύρας Μόσχας καὶ Βερολίνου καὶ τὰς ἀναποτρέπτους συνεπείας μιᾶς Κεμαλικῆς εἰσβολῆς εἰς Θράκην. Κατὰ ρητὰς δηλώσεις τῶν στενῶς προσκειμένων πρὸς αὐτὸν κύκλων, ὁ κ. Βενιζέλος θὰ περιορισθῇ εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς, ἐπανορθώσεως τῶν σφαλμάτων τοῦ καθεστῶτος τῶν Ἀθηνῶν, θὰ ἀρνηθῇ ὅμως πᾶσαν συνεργασίαν μετὰ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου.

Οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀξιωματικοὶ τῆς Ἀμύνης

Πέραν, 1.—Οἱ ἐνταῦθα ἀξιωματικοὶ τῆς ἐθνικῆς Ἀμύνης ἀνεχώρησαν πάντες διὰ τὸ μέτωπον Θράκης.

Αἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ταραχαί

Ἀθῆναι 2.— Ἀπὸ πληροφορίας ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀπεκατεστάθη ἤδη ἡ τάξις κατόπιν τῶν ληφθέντων αὐστηρῶν μέτρων ὑπὸ τοῦ Ἄγγλου ἀρχιστρατήγου κ. Χάρινγκτων.

Οἱ κατὰ τὰς ταραχὰς διαπραχθέντες φόνοι ἀνέρχονται εἰς πεντήκοντα. Κατεστράφησαν δὲ τὰ ξενοδοχεῖα Τοκατλιὰν καὶ Πέρα-Παλας, ἡ Ἰταλικὴ Τράπεζα τῆς Θεσσαλονίκης, τὸ οἴκημα τῆς Ἑλληνικῆς στρατιωτικῆς ἀποστολῆς καὶ πλεῖστα ἄλλα καταστήματα ἀδιακρίτως ἐθνικότητος. Ἡ Ἰσπανικὴ πρεσβεία καὶ τὸ Ἀγγλικὸν ἀρχηγεῖον ἐλιθοβολήθησαν ὑπὸ τοῦ ὄχλου.

ΑΠΩΛΕΣΘΗ χρηματοφυλάκιον περιέχον χρήματα καὶ τὸ ἀπολυτήριον ἐκ τοῦ στρατοῦ τοῦ βοηθητικοῦ Λουκᾶ Ζυγομαλᾶ. Ὁ εὑρὼν αὐτὸ παρακαλεῖται νὰ κρατήσῃ τὰ χρήματα καὶ νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὰ γραφεῖα μας τὸ ἀπολυτήριον. 1—2

Ραπτεῖον Γυναικείων φορεμάτων
ἐν Καλλονῇ
Τῆς Δεσποινίδος
Ἀναστασίας Γ. Καφέζου
Τιμαὶ συγκαταβατικώτεραι τῆς πρωτευούσης. Ἀναλαμβάνει κατ' οἶκον καὶ τὴν ἐκμάθησιν Δεσποινίδων. 4—10

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ πληροφορίαι περὶ τῶν ἐκ Σμύρνης ἀφιχθέντων πρὸ 10ημέρου προσφύγων, Ἀγγέλας Ι. Σαμίου μετὰ τῶν τέκνων της Δεσποίνης, Θεοδώρας, Εὐαγγελίας καὶ Μαργαρίτου. Ἐπίσης ἡ Σοφία Σαμίου μετὰ τῶν τέκνων της Κωνσταντίνου καὶ Ἐλευθερίας καὶ ἡ νύμφη των Οὐρανία. Παρακαλοῦνται οἱ γνωρίζοντες ὅπως πληροφορήσωσι τὰ γραφεῖα τοῦ «Ἐλευθέρου Λόγου».

ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΤΑΙ ὁ δελτὴς ἀσυρματιστὴς Χαΐμ Σάκης νὰ περιέλθῃ ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας.

ἀς ἐπιστρέψουν τὴν ἐπιστολὴν ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ «Ἐλευθέρου Λόγου».

ΚΑΠΝΙΖΕΤΕ ΤΑ ΣΙΓΑΡΕΤΤΑ ΤΟΥ ΚΑΡΑΑΣΟΥ LUX, FAMA & ΑΣΤΡΟΝ